

Vogelbeschermingswacht Sneek e.o.

Opgericht in 1946

**U
I
T
V
O
G
E
L
E
N**

**Lid van de Bond van Friese Vogelbeschermings Wachten
Jaargang 2026**

BESTUUR:

Chris Baanstra - voorzitter
Breewijd 22
8602 CK Sneek
Tel. 06-83 97 86 62

Eric Tromp – secretaris
Parelmoervlinder 30
8607 HW Sneek
Tel. 06 23 45 86 18

Luitzen Kooistra - penningmeester.
De Seine 6
8604 VM Sneek
Tel. 06-51 59 11 21

Ledenadministratie
Luitzen Kooistra
De Seine 6
8604 VM Sneek
Tel. 06-51 59 11 21

Jelmer Luyckx - algemeen bestuurslid
Gerben Nannesstraat 2
8603 ET Sneek
Tel. 06 40 28 85 55

Peter Groothoff - algemeen bestuurslid
Skerwald 16
8601 8NE Oosthem
Tel. 06 15 19 08 44

Coördinatie nazorg
Jelmer Luyckx
Gerben Nannesstraat 2
8603 ET Sneek
Tel. 06 40 28 85 55 en

Luitzen Kooistra
De Seine 6
8604 VM Sneek
Tel. 06-51 59 11 21

Bauke Tijmstra - coördinatie nestkastenproject
Corneliusstraat 17
8602 VA Sneek
Tel. 06 38 31 06 37

Verhuizing en opzegging schriftelijk doorgeven.
Bij opzegging na 1 januari is nog contributie
verschuldigd over het lopende jaar.

Contributie minimaal 10 euro per jaar.
Bank nr. NL28 INGB 0003901438

Website: www.vogelwachtsneek.nl
E-mail: vogelbeschermingswachtsneek@ziggo.nl

NAZORG- EN JAARVERGADERING VOGELBESCHERMINGSWACHT SNEEK E.O.

Uitnodiging voor de vergaderingen op
Dinsdag 24 maart

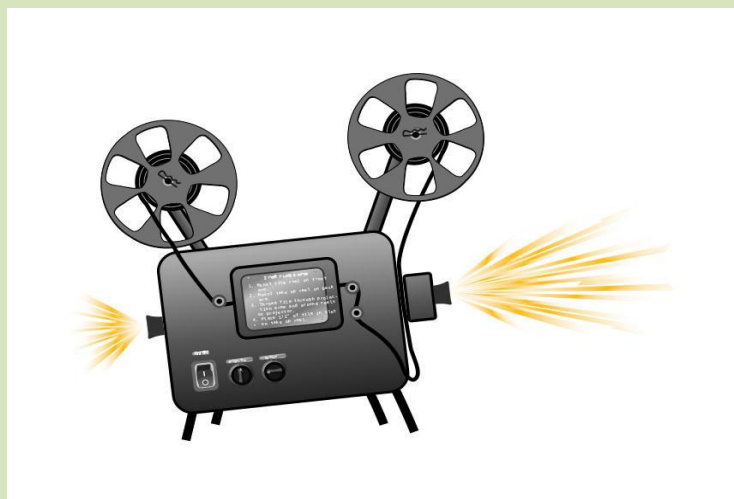
Nazorgvergadering van 19:00 tot 19.45 uur
Jaarvergadering van 20:00 tot 22.00 uur

Dorphuis It Nije Formidden
Doarpshûsleane 1
8633 JA Ysbrechtum

Agenda 20.00 uur

- 1 Opening/mededelingen
- 2 Ingekomen stukken
- 3 Notulen jaarvergadering 2025
4. Notulen nazorgvergadering 2025
- 5 Jaarverslag 2025
- 6 Financieel verslag 2025
- 7 Kascommissie
- 8 Commissie nazorg
- 8a Vacature nazorg-coördinator
- 9 Commissie broedzorg
- 10 Rondvraag
- 11 Sluiting vergadering

Na afloop van de vergadering kunt u genieten van
mooie beelden van een Belgische wetenschapper;
dhr. Wouter Vansteenlant welke u zal meenemen in
de natuur rondom het Sneekermeer

Voorwoord voorzitter

Beste vrijwilligers, leden en donateurs,

Hierbij de beste wensen voor een ieder en ik ga ervan uit dat we er een mooi (vogel) jaar van maken.

Nu ik dit stukje schrijf ligt er hier circa 20 cm sneeuw in Sneek.

Het jaar 2025 is voorbij gevlogen en onze vogelbeschermingswacht heeft haar beste beentje weer voor gezet.

Onze mensen van de Broed- en nazorg hebben weer goed werk geleverd, dank daarvoor!

Met de nieuwe leden en het grondgebied van Scharnegoutum is het goed gegaan, we hebben afgesproken dat in beginsel blijft zoals het altijd functioneerde.

Jaarvergadering 2025, qua opkomst, beleving en info was het geweldig!! De leden die nog niet in de gelegenheid zijn geweest om een jaarvergadering bij te wonen, nodig ik van harte uit dit komend jaar te doen, de koffie met gevulde koek wordt door onze penningmeester betaald.

Jaarlijkse overleggen met Gemeente en andere organisaties / stichtingen e.d. hebben weer plaatsgevonden, ook hier naar een ieders tevredenheid, met een paar kleine kanttekeningen.

Ook zijn we veel dank aan onze drone piloten verschuldigd, die (in dit geval) mannen zijn voor dag en dauw in het weiland om de nesten, eieren, pullen en o.a. zoogdieren te lokaliseren. Zelf ben ik 2x mee geweest en was voorheen nog een beetje sceptisch over de inzet van de drone, maar na de veldbezoeken "helemaal" om, wat een beleving en de techniek staat niet stil. Hele mooie beelden van de vogels die je bij "normaal" veldbezoek niet te zien krijgt.

De Freonen fan de Greide hebben ook weer goede en mooie invulling gegeven met de inzet van de plas-dras pompen, en de pakketten / overleg met de diverse agrariërs.

Op industrieterrein de Hemmen is er door de gemeente Súdwest-Fryslân in samenwerking met de plaatselijke ondernemers, in business en voor hand- en spandiensten de Vogelbeschermingswacht Sneek e.o. dit betreft educatie, inrichting en nestgelegenheid voor diverse vogelsoorten, insecten e.d.

Ik heb in het najaar een ronde gedaan in Scharnegoutum en omliggende dorpen in verband met de contributie afdracht. Voorheen kwam dhr. Koopmans de contributie innen bij de deur. Het is de bedoeling dat een ieder de contributie overmaakt naar onze rekening, graag zo spoedige mogelijk na ontvangst "Uit-Vogelen". (contributie is dan voor dit kalenderjaar; 2026)

Ook dit jaar zijn er weer een paar leden ontvallen, wij wensen de familie, vrienden en kennissen veel sterkte en kracht toe.

Zien wij u / jou op de jaarvergadering ? Wij zijn er klaar voor!

Chris Baanstra

Ransuil (foto Louis Stockmann)

Verlag Jaarvergadering Vogelbeschermingswacht Sneek e.o. Dinsdag 19 maart 2025 om 20.00 uur.

Dorpshuis It Nije Formidden Ysbrechtum

Aanwezig : Bestuur: Chris Baanstra, Luitzen Kooistra, Jelmer Luyckx, Peter Groothoff, Eric Tromp

Afmeldingen: 9 personen (Dolf Visser, Dick Pruiksma, Fetze Gaastra, Marcus Bootsma, Fedde Bloemhof, Jelle Conradi, Sietze Otten, Wybe de Vries en Bennie Dreijer).

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom. In het bijzonder de ereleden: Myrna Kat, Jaap Strikwerda en Ype van der Werf. Hij is blij met de grote opkomst, ook vanuit Scharnegoutum.

Er is dank uitgesproken aan alle vrijwilligers die zich inzetten voor de vogels. Bijzondere waardering voor Marco Veldhuizen, die opnieuw het eerste ei van Súdwest-Fryslân vond.

Ook is stilgestaan bij:

- Een financiële bijdrage aan Freonen fan de Greiden.
- Samenwerking met Stichting Griene Dyk.
- Het overlijden van drie leden. Ter nagedachtenis is één minuut stilte gehouden:
  - Jappie Boersma
  - Piet Ysbrandy
  - Klaas Boersma

2. Mededelingen en ingekomen stukken

Geen ingekomen stukken te bespreken

3. Notulen jaarvergadering 2024

Voorzitter vraagt of iedereen het blad "Uitvogelen" heeft ontvangen en daarmee kennis heeft kunnen nemen van het verslag van de jaarvergadering 2024. Dit wordt bevestigd. In het kort nog bijzondere dank aan Bennie Dreijer die het blad "Uitvogelen" verzorgt en daarnaast dank voor de input vanuit de leden. Geen vragen en opmerkingen waarna de notulen worden vastgelegd.

4. Notulen nazorg verslag 2024

Geen vragen en opmerkingen waarna de notulen worden vastgelegd.

5. Notulen jaarverslag 2024

Geen vragen en opmerkingen waarna de notulen worden vastgelegd.

6. Financieel Verslag 2024

De penningmeester geeft toelichting op de belangrijkste punten:

- Sponsoring en subsidies: € 18.500, waarvan € 15.000 van een stichting.
- Contributie en giften: € 2.900 (bijna 200 leden).
- Flessenactie Albert Heijn: € 340.
- Cultuurfonds: € 750.
- Freonen fan de Greiden: geld wordt aangemerkt als middelen van Freonen en ingezet voor onderhoud pompen, steun voor boeren, en wildcamera's.
- Diverse kosten: vergoeding BFVW, drukwerk, nestkasten, bankkosten.
- Overgebleven geld van Scharnegoutum: € 500.

Oproep: Leden die nog geen contributie hebben betaald, worden gevraagd dit alsnog te doen.

Kascommissie:

De kascommissie (Harm Mintjes en Klaas Haringa) is tevreden over de administratie.

Complimenten aan de penningmeester. De vergadering verleent goedkeuring.

Voor 2025 bestaat de kascommissie uit Harm Mintjes en Anton Bakker. Herman Koops is reserve.

7. Commissie Nazorg

Voorafgaand aan de jaarvergadering is het overleg met de nazorgers geweest. Hierin zijn in grote lijnen de volgende zaken besproken:

- Contacten met de boeren (belangrijk en wordt aandacht voor gevraagd).
- Registratie via de app (met name aandacht voor juiste registratie en uitkomst, "status onbekend" zou niet meer voor moeten komen).
- Greidevogel beheer.
- Nazorg gebieden zijn ingedeeld, in eerste plaats blijven Sneek en Scharnegoutum apart. Volgend jaar kijken we naar een logische verdeling die recht doet aan alle partijen.
- Applaus voor Marco Veldhuizen, vinder van eerste ei SWF. Daarnaast natuurlijk aandacht en applaus voor de vinder van het eerste ei op 14 maart in onze wacht, Herman Koops (met eervolle vermelding voor Anton Bakker). De penningmeester overhandigt aan Herman de Tinnen Ljip 2025.
- Aanschaf 8 wildcamera's i.v.m. inzicht in predatie.

8. Commissie Broedzorg

- Bauke Tijmstra doet kort verslag van de werkzaamheden en resultaten (zie ook "Uitvogelen").
- Vanuit de BFVW is er ontwikkeling om de broedzorg ook binnen de registratieapp te brengen. Opmerkelijk is het advies (vanuit de SOVON) om, in tegenstelling tot de nazorg, iedere week te controleren.
- Wordt oproep gedaan voor vrijwilligers broedzorg.

9. Rondvraag

- Marco Veldhuizen: "Wat doen wij voor de jeugd"
In gesprekken met Burgemeester is idee ontstaan om voor gemeente/ onze wacht ook het eerste jeugd ei aan te bieden.
Algemeen beeld is dat het lastig om jeugd te activeren. Er zijn diverse initiatieven/ ideeën maar dit is vrij ad hoc en we hebben geen gestructureerde aanpak en aandacht hiervoor.

Komend seizoen zouden we hier iets voor moeten ontwikkelen.

We moeten dan wel iemand moeten hebben die “de kar trekt”. Wij vragen vanuit bestuur bij BFVW of er (les)materiaal/ pakketten beschikbaar zijn voor de jeugd.

- Trientsje: “Is er informatie te verkrijgen over activiteiten waar jeugd in mee zou kunnen helpen?. Trientsje wil dit wel oppakken, afgesproken om contact te leggen met voorzitter
- Jannes: Vorig jaar ook al gevraagd om gebruik te maken van een microfoon. Hiervoor hebben wij ons ingespannen, microfoon is wel geregeld en aanwezig maar deze functioneert niet goed.
- Reijinga: Is het ook mogelijk vanuit broedzorg te mogen zoeken in het rayon. Dit is formeel gezien niet mogelijk. Voor zover wij weten is een nazorgpas noodzakelijk om te mogen zoeken en daarmee ook meedoen voor het vinden van het eerste ei. We gaan nog ter extra controle navraag doen bij BFVW.
- Klaas: “Tammigalân” veel recreatie en verstoring, vraag is wanneer het net wordt geplaatst. Het net is inmiddels geplaatst. Oproep om verstoringen te melden (melden overlast via site gemeente) of contact leggen vanuit netwerk bij handhaving zodat hier aandacht voor komt.

10. Sluiting

Voorzitter sluit de vergadering en bedankt iedereen voor aanwezigheid en inbreng.

Uitnodiging om een drankje te nuttigen en daarna de film van Marco Veldhuizen en Ype v.d. Werf te tonen.

Verslag Nazorgvergadering Vogelbeschermingswacht Sneek e.o. Dinsdag 19 maart 2025 om 19.00 uur.

Dorpshuis It Nije Formidden Ysbrechtum

Aanwezig : Bestuur VW Sneek, Bauke v.d. Pal, Harm Mintjes, Jan Bakker, Ype v.d. Werf, Hessel Bouma, A. Postma, Huub Rommers, Eelke Wierda, Age de Jong, Arnold Oosterhof, Sjoukje Haitema, ... Niemarkt, Marco Lok, Jorrit Lok, Myrna Kat, Thomas de Jong, Jan Willem Postma, Kees Willem Koopmans, Ynte Dijkstra, Oane Durkstra, Anton Bakker, Herman Koops, Jelle Bouma

Afmeldingen :

1. Opening

Jelmer opent de vergadering. Hij merkt op dat het drukker is dan vorig jaar. Nieuwe leden uit Scharnegoutum zijn welkom. Jelmer en Luitzen stellen zich kort voor.

2. Mededelingen en ingekomen stukken

Sommige ingekomen stukken zijn via de BFVW-mail verstuurd. Niet iedereen heeft deze ontvangen. Hier wordt navraag naar gedaan bij de BFVW.

3. Indeling Nazorgregio's

De nazorggebieden zijn ingedeeld. Sneek en Scharnegoutum blijven voorlopig apart. Volgend jaar wordt gekeken naar een logische verdeling.

Indeling:

Sneek en Scharnegoutum behouden hun eigen regio's.

“Lege” gebieden zonder vogels of nazorgers worden gekoppeld aan aangrenzende regio's.

Scharnegoutumleden krijgen een gastaccount voor toegang tot Sneek. Volgend jaar volgt een samensmelting.

Eervolle vermelding:

Marco Veldhuizen vond het eerste ei van SWF.

Herman Koops vond het eerste ei van de wacht en wint de Tinnen Lijp.

4. Notulen nazorgverslag 2024

Geen vragen of opmerkingen. De notulen worden goedgekeurd. Complimenten voor de nieuwe editie. Boekjes voor boeren zijn bij Luitzen op te halen.

1. Weidevogel inventarisatie

Mail hierover is verstuurd. Het gaat om rustgebieden (beheer via Agrarische Collectieven/Mozaïekregisseur). Doel: verstoring minimaliseren. Jan Willem Postma (Mozaïekregisseur Súdwest Kust) geeft uitleg over zijn werk.

2. BMP Broedmonitoring

Jelmer vraagt aandacht voor het document over de registratie van drie kleine soorten (leeuwerik, gele kwikstaart, graspieper) op basis van zang. Dit is gedeeld met de BFVW.

3. Alarmtellingen

BFVW verstrekt data voor alarmtellingen. Dit is primair voor de grutto, maar ook Kievit, tureluur en scholekster kunnen worden meegenomen.

4. Bruto territoriaal succes

Mail hierover is verstuurd. Doel: inzicht krijgen in vlieg vlugge jongen. Vorig jaar was een slecht jaar door predatie, slecht weer en voedseltekort. Belangrijk: juiste registratie in de app, “status onbekend” vermijden.

5. Contact met boeren

Boeren contacten zijn essentieel. Verzoek om ontbrekende namen en telefoonnummers via bekenden te achterhalen. Belangrijk: weten welke jagers actief zijn. Boeren kunnen een gastaccount krijgen om nesten op hun land te zien.

6. Predatie

Er zijn 8 nieuwe wildcamera's aangeschaft. Een overzicht wordt gepresenteerd met de locaties en een werkinstructie.

7. Drone

Eric Tromp heeft een eigen drone, die naast weidevogels ook wordt ingezet voor het opsporen van reekalfjes voor het maaien.

8. Plasdraspompen

De pompen zijn weer in werking. Vanuit Freonen van de Greide wordt gezorgd voor:

Verhoogd waterpeil

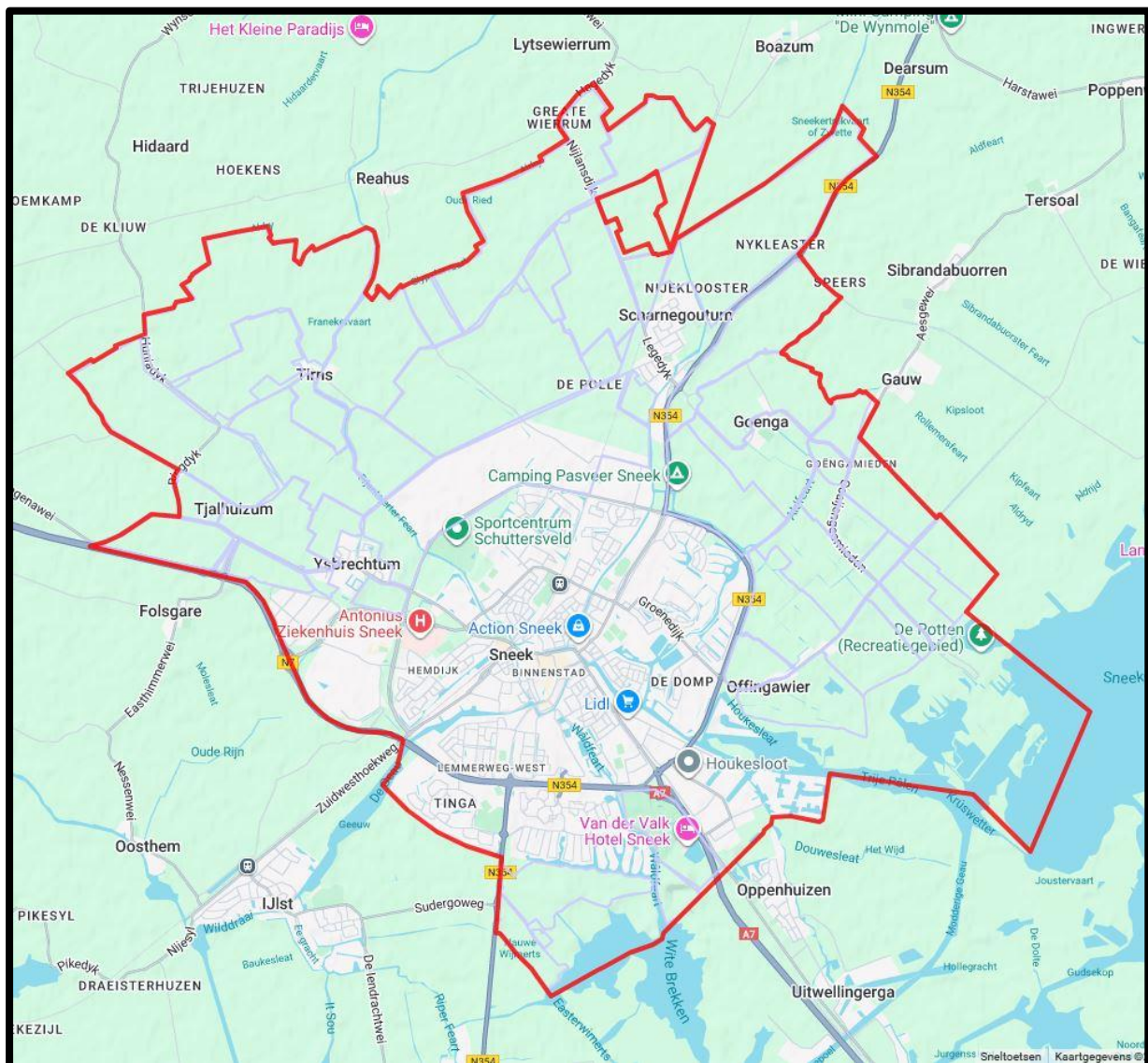
Gebruik van droge mest

Uitgesteld maaien

9. Rondvraag en sluiting

Er komt een nazorgapp voor betere communicatie.

Idee: boeren uitnodigen voor een nazorgoverleg bij de start van het seizoen. Dit wordt opgepakt. Jelmer bedankt iedereen voor de aanwezigheid en wenst succes toe.

Het wachtgebied van Vogelbeschermingswacht Sneek e.o.

Jaarverslag 2025

Voorwoord

Allereerst wil ik iedereen bedanken voor de inzet, tijd en energie het afgelopen seizoen. Dankzij jullie hebben wij weer een jaar invulling kunnen geven aan onze doelen. Samen maken we het verschil.

Bestuur

Als bestuur hebben wij het afgelopen jaar 8 keer vergaderd en hebben wij daarnaast onze vogelwacht vertegenwoordigd bij de diverse vergaderingen en bijeenkomsten vanuit de BFVW en diverse andere partijen. Hierbij behartigen wij onze belangen en proberen zo goed mogelijk invulling te geven aan onze doelen.

Nazorg

Het weidevogelseizoen liet in heel Fryslân een afwisselend beeld zien. Provinciaal werd het jaar beoordeeld als *matig*. Vooral bij de grutto kwamen opnieuw te weinig kuikens groot. Predatie speelde hierbij net als vorig jaar opnieuw een belangrijke rol.

In onze wacht zien we hetzelfde beeld. We vonden bijna 300 nesten, met de Kievit als koploper. In gebieden zoals Loënga en Goënga waren veel succesvolle legfels. Andere rayons bleven achter, vaak door predatie/verlies.

Vorig jaar schaften we wildcamera's aan. Die leverden prachtige beelden op, maar nauwelijks bewijs van daadwerkelijke predatie. Voor 2026 is het dus belangrijk om te kijken hoe we dit beter kunnen vastleggen en begrijpen.

Wat we wel zeker zien: beheer werkt!

Waar we rust, water en maatwerk regelen, profiteren de weidevogels zichtbaar. Inmiddels hebben we binnen Freonen fan de Greide een mooi aantal sponsors (en een aanzienlijke donatie ontvangen) waardoor we afgelopen jaar extra maatregelen hebben kunnen nemen. Komend jaar zetten we dit door, hierbij richten wij ons vooral op kansrijke gebieden.

Inzet weidevogeldrone

De drone was in 2025 een prachtige aanvulling en aanwinst.

In ruim twintig ochtenden vlogen we in Sneek en Hommert-Jutrijp en ontdekten zo veel nesten die anders misschien onopgemerkt waren gebleven. Daarnaast hebben we een vos met jongen kunnen lokaliseren en maatregelen kunnen nemen. Ook het ontdekken van reekalfjes, voorafgaand aan het maaien, was een mooi resultaat. Sceptis veranderde snel in enthousiasme: het blijft natuurlijk het mooiste om zelf in het land te zijn en nesten te vinden, maar de drone is daarnaast een waardevolle aanvulling en hulpmiddel.

Ook de BFVW ziet deze ontwikkeling en investeert volop in dronetechniek. In 2026 gaan we opnieuw vliegen, met verbeterde AI-software die detectie nog sneller en nauwkeuriger maakt. Ik kijk uit naar de nieuwe ervaringen die dit weer oplevert en nodig jullie van harte uit dit ook zelf te ervaren.

Vogelwacht Scharnegoutum sluit aan

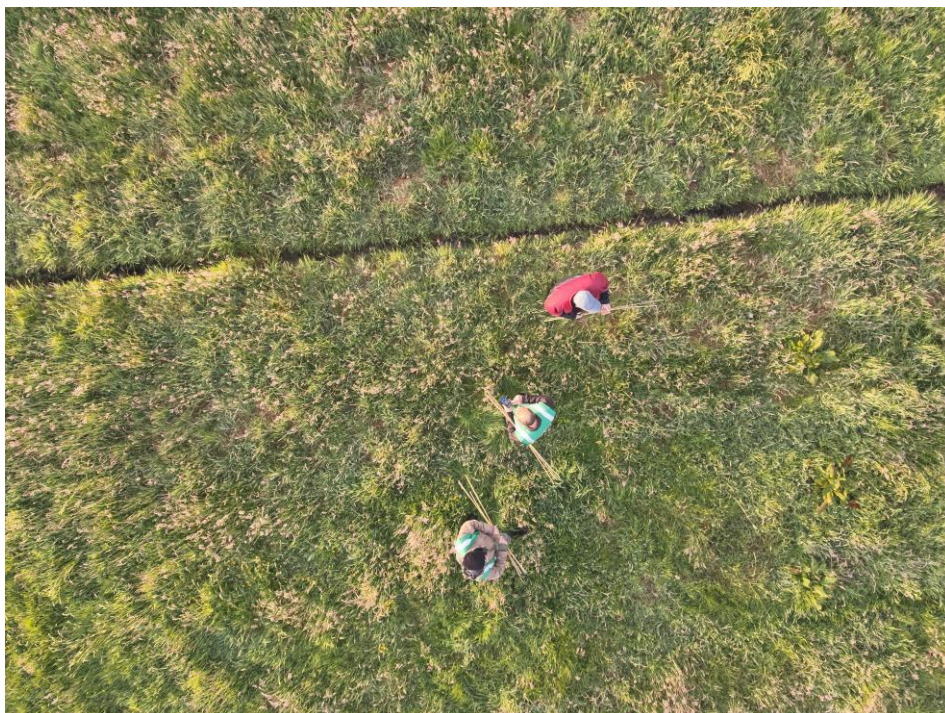
Een mooie mijlpaal: Vogelwacht Scharnegoutum is in 2025 officieel bij ons aangesloten. De integratie in app en gebiedsindeling is afgerond en de samenwerking met de nazorgers verloopt uitstekend. Alle vertrouwen dat wij als één nieuwe wacht een mooi nieuw jaar tegemoet gaan.

Vooruitblik

2026 zal ons ongetwijfeld nieuwe uitdagingen en kansen brengen. Met de betrokkenheid en energie die ik het afgelopen jaar heb gezien, heb ik alle vertrouwen in een prachtig nieuw seizoen.

Ik kijk ernaar uit!

Eric Tromp
Secretaris

Dronefoto van bovenaf gezien Herman, Anton en Chris

Dronefoto van bovenaf gezien een Tureluur

Bericht van de penningmeester

Dit jaar hebben we afgesloten met een negatief resultaat van ruim € 2.345,--. Dit heeft te maken met de gedeeltelijke besteding van het bedrag wat wij in 2024 hebben gekregen van RR Foundation. Wij hebben dit bedrag o.a. besteed aan de koop van acht wildcamera's, om de predatie te kunnen monitoren. Ook hebben wij boeren gecompenseerd voor uitgesteld maaien, verhoogd waterpeil en het toepassen van ruige mest. Ook is dit bedrag besteed aan de aanschaf van plas-dras pompen en de reparatie van deze pompen.

De algemene kosten worden beïnvloed door de aanschaf van nieuwe hesjes voor onze nazorgers.

Er is een bedrag van € 500,-- ontvangen van Vogelwacht Scharnegoutum welke is opgegaan in onze wacht.

Betaling contributie 2026!

Afgelopen jaar heeft iedereen zijn of haar contributie uiteindelijk betaald.

Ook dit jaar verzoeken we de leden en donateurs vriendelijk om de contributie direct over te maken omdat het anders gemakkelijk vergeten kan worden. Bij voorbaat hartelijk dank hiervoor.

Contributie: € 10,00 meer mag!

Bankrekening:

NL28 INGB 0003901438

De kascommissie bestaat dit jaar uit:

- Dhr. Harm Mintjes
- Dhr. Anton Bakker

Reserve: Dhr. Herman Koops

Saldo per 1-1-2025	€ 2 4.795,18
Contributie en giften	€ 3.513,86
Flessenactie AH/Jumbo	€ 469,75
Afwikkeling Scharnegoutum	€ 500,00
Actie freonen fan de Greide	€ 3.050,00
Rente	€ 334,41
Schenking / verkoop nestkast	€ 95,00
Vergoeding beheer BFVW	€ 205,65
Drukkosten Uit Vogelen	€ -790,81
Bankkosten	€ -341,15
Leden- en nazorgvergadering	€ -366,00
Afdracht BFVW contributie	€ -892,50
Koop nestkasten + toebehoren	€ -252,58
Kosten freonen fan de Greide	€ -6.987,83
Diverse algemene kosten	<u>€ -883,00</u>
Saldo per 1-1-2026	<u>€ 22.449,98</u>
Vogelbeschermingswacht:	<u>€ 8.742,58</u>
Actie Freonen fan de Greide:	<u>€ 13.707,40</u>
<u>Bezittingen:</u>	
Kas	€ 132,20
Bankrekening	€ 499,37
Spaarrekening	<u>€ 21.818,41</u>
Saldo per 1-1-2026	<u>€ 22.449,98</u>

Luitzen Kooistra

Resultaten Nazorg

Vogelbeschermingswacht Sneek

Rapportage hoofdsoorten 2025:

Soort		Totalen			Nest status			Alarm-tellingen		
		Nesten	Broedparen	Totaal	Uitgekomen	Verloren	Onbekend	Alarm 1	Alarm 2	Alarm 3
Kievit		194	10	204	96	66	32	7	9	1
Grutto		30	2	32	24	6	0	25	14	3
Scholekster		36	1	37	22	7	7	4	4	0
Tureluur		12	6	18	8	3	1	12	12	0

Verdeling per rayon:

Rayons	Soort	Nesten	Broedparen	Totaal	Uitgekomen	Verloren	Alarm1	Alarm2	Alarm3	Opp_Ha
0831-Tjalhuizum	Grutto									240.74
0831-Tjalhuizum	Kievit									240.74
0831-Tjalhuizum	Scholekster	1		1	1					240.74
0831-Tjalhuizum	Tureluur									240.74
08310-Offingawier	Grutto									61.65
08310-Offingawier	Kievit	3		3	3					61.65
08310-Offingawier	Scholekster									61.65
08310-Offingawier	Tureluur									61.65
08311-Offingawier	Grutto	1		1	1		3		1	63.33
08311-Offingawier	Kievit	19		19	4	4	1		1	63.33
08311-Offingawier	Scholekster	1		1	1					63.33
08311-Offingawier	Tureluur	1		1			2			63.33
08313-Offingawier	Grutto									48.96
08313-Offingawier	Kievit									48.96
08313-Offingawier	Scholekster	1		1	1					48.96
08313-Offingawier	Tureluur									48.96
08318-Loenga	Grutto	7		7	7		7	7		78.42
08318-Loenga	Kievit	11		11	10	1				78.42
08318-Loenga	Scholekster	2		2	1	1	1			78.42
08318-Loenga	Tureluur	4		4	3	1	5	6		78.42
0832-Rondweg Noord	Grutto	8	1	9	4	4	6	7		231.69
0832-Rondweg Noord	Kievit	26		26	8	18	5	9		231.69
0832-Rondweg Noord	Scholekster	4		4	2	2	3	4		231.69
0832-Rondweg Noord	Tureluur		4	4			4	4		231.69
08320 Tims 2	Grutto									131.66
08320 Tims 2	Kievit	2		2	1	1				131.66
08320 Tims 2	Scholekster									131.66
08320 Tims 2	Tureluur									131.66
0834-Duinterpen	Grutto									79.22
0834-Duinterpen	Kievit	2		2						79.22
0834-Duinterpen	Scholekster									79.22
0834-Duinterpen	Tureluur									79.22

Rayons	Soort	Nesten	Broedparen	Totaal	Uitgekomen	Verloren	Alarm1	Alarm2	Alarm3	Opp_Ha
0835-Gauw	Grutto	3		3	1	2	0	0		75.79
0835-Gauw	Kievit	21		21	17	4	1			75.79
0835-Gauw	Scholekster									75.79
0835-Gauw	Tureluur	3		3	3		1	2		75.79
0836-Gauw	Grutto									51.33
0836-Gauw	Kievit									51.33
0836-Gauw	Scholekster	1		1	1					51.33
0836-Gauw	Tureluur									51.33
0838-Gauw	Grutto								2	15.03
0838-Gauw	Kievit									15.03
0838-Gauw	Scholekster									15.03
0838-Gauw	Tureluur									15.03
0839-Goenga	Grutto	5		5	5		9			65.48
0839-Goenga	Kievit	29		29	22	7				65.48
0839-Goenga	Scholekster	5		5	5					65.48
0839-Goenga	Tureluur	1		1		1				65.48
Wachtgebied 01 Scharnegoutum	Grutto									160.53
Wachtgebied 01 Scharnegoutum	Kievit	6	1	7	5	1				160.53
Wachtgebied 01 Scharnegoutum	Scholekster	2	1	3	2					160.53
Wachtgebied 01 Scharnegoutum	Tureluur		1	1						160.53
Wachtgebied 02 Scharnegoutum	Grutto									163.82
Wachtgebied 02 Scharnegoutum	Kievit	17		17	1	2				163.82
Wachtgebied 02 Scharnegoutum	Scholekster	2		2						163.82
Wachtgebied 02 Scharnegoutum	Tureluur									163.82
Wachtgebied 03 Scharnegoutum	Grutto	4		4	4					193.99
Wachtgebied 03 Scharnegoutum	Kievit	24		24	12	10				193.99
Wachtgebied 03 Scharnegoutum	Scholekster	9		9	2	4				193.99
Wachtgebied 03 Scharnegoutum	Tureluur									193.99
Wachtgebied 05 Scharnegoutum	Grutto									103.58
Wachtgebied 05 Scharnegoutum	Kievit	2		2						103.58
Wachtgebied 05 Scharnegoutum	Scholekster									103.58
Wachtgebied 05 Scharnegoutum	Tureluur									103.58
Wachtgebied 06 Scharnegoutum	Grutto	2	1	3	2		3			254.88
Wachtgebied 06 Scharnegoutum	Kievit	23	9	32	10	13	4			254.88
Wachtgebied 06 Scharnegoutum	Scholekster	2		2	2		1			254.88
Wachtgebied 06 Scharnegoutum	Tureluur	3	1	4	2	1	1			254.88
Wachtgebied 07 Scharnegoutum	Grutto	12		12	9	3	11	4		136.61
Wachtgebied 07 Scharnegoutum	Kievit	11		11	3	7	6	4		136.61
Wachtgebied 07 Scharnegoutum	Scholekster	4		4	3		6	1		136.61
Wachtgebied 07 Scharnegoutum	Tureluur		3	3			1			136.61

In de volgende rayons waren geen resultaten te noteren, heel jammer voor de betreffende nazorgers:
08314 t/m 08316: Offingawier, 08319: Tirns, 0837: Gauw, 0840: Rasterhof, Wachtgebied 04 en 08 van Scharnegoutum.

Nieuwe nazorgcoördinator gezocht – Vogelbeschermingswacht Sneek e.o.

Draag jij de weidevogels een warm hart toe en ben je goed in organiseren en verbinden?

Door het stoppen van onze huidige nazorgcoördinatoren zijn wij dringend op zoek naar een enthousiaste nazorgcoördinator die samen met ons wil zorgen voor een succesvol nazorgseizoen.

Als nazorgcoördinator speel je een centrale en onmisbare rol binnen onze wacht. Je bent de schakel tussen nazorgers, boeren en het bestuur en zorgt ervoor dat alles soepel verloopt in het veld én daarbuiten.

Wat ga je doen?

Het takenpakket bestaat onder andere uit:

- het indelen en aanpassen van rayons
- het plannen en begeleiden van nazorgers
- het voorbereiden en leiden van de nazorgvergadering
- het onderhouden van contacten met nazorgers én boeren
- het coördineren van het eerste kievitseizoen van onze eigen wacht
- eventueel het beheren van de wildcamera's en pompen
- het controleren van de digitale verwerking in de nazorgers-app BFVW
- het ondersteunen bij vragen over de nazorgers-app BFVW
- het fungeren als aanspreekpunt voor vragen van nazorgers tijdens het seizoen

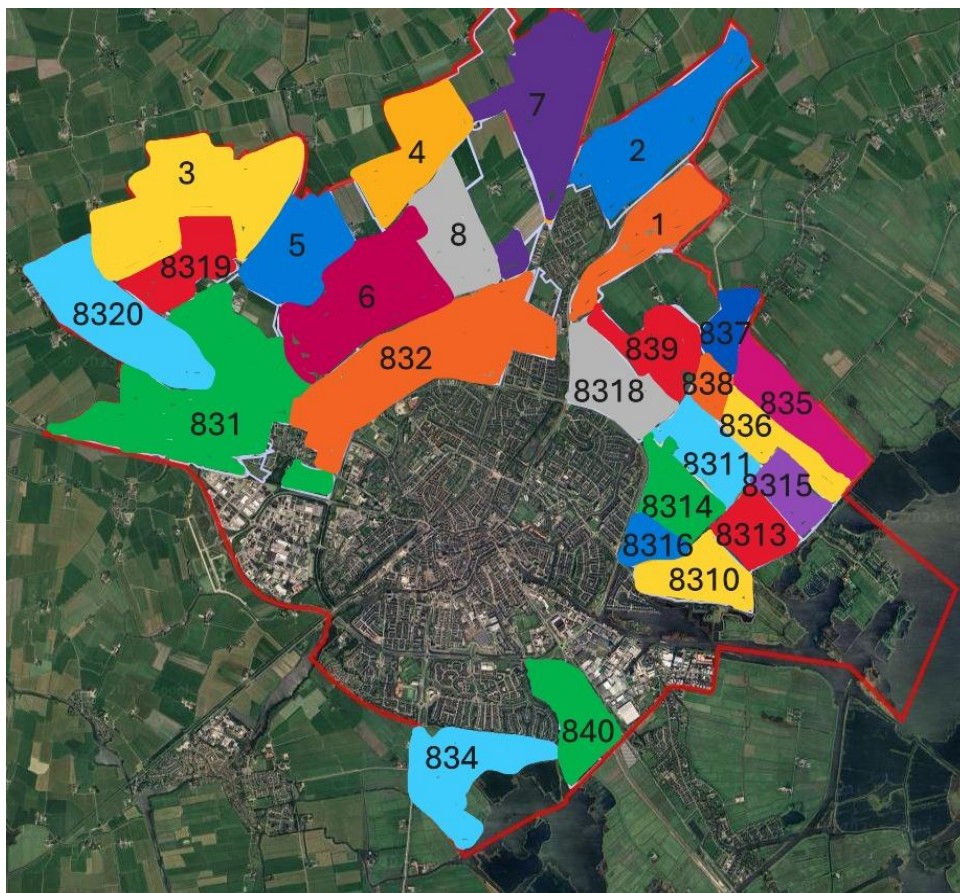
Je levert een directe bijdrage aan de bescherming van weidevogels, werkt samen met een betrokken groep vrijwilligers en bouwt waardevolle contacten op met boeren in de regio. Een rol met verantwoordelijkheid, afwisseling en veel voldoening.

Tijdens de jaarvergadering zal deze openstaande vacature worden besproken.

Heb je vragen of lijkt het je leuk om deze rol te vervullen?

Neem gerust voor de jaarvergadering contact op met het bestuur van Vogelbeschermingswacht Sneek e.o. – we gaan graag met je in gesprek!

Rayonindeling en nazorgers

Rayon	Type	Gebruikers
0831-Tjalhuizum	Nazorg	Eric Tromp, Marcus Bootsma,
08310-Offingawier	Nazorg	Luitzen Kooistra, Fedde Bloemhof, Harrold Zwart, Arjen Hettinga.
08311-Offingawier	Nazorg	Peter Groothof, Myrna Kat, Jorrit Lok, M. Lok
08313-Offingawier	Nazorg	Jelle Plantinga, Peter Groothof, Wiebe de Vries
08314-Offingawier	Nazorg	
08315-Offingawier	Nazorg	Jan Kuperus, Thomas de Jong
08316-Offingawier	Nazorg	
08318-Loenga	Nazorg	Herman Koops, Anton Bakker, Jan Bakker
08319-Tirms	Nazorg	
0832-Rondweg Noord	Nazorg	Huub Rommers, Marco Veldhuizen, Thomas de Jong,
08320 Tirms 2	Nazorg	Eric Tromp, Marcus Bootsma
0834-Duinterpen	Nazorg	Jan Canninga, Marcus Bootsma
0835-Gauw	Nazorg	Jan Kuperus, Thomas de Jong
0836-Gauw	Nazorg	Jaap Wiersma
0837-Gauw	Nazorg	Bauke van der Pal, Harm Mintjes
0838-Gauw	Nazorg	Bauke van der Pal, Harm Mintjes
0839-Goenga	Nazorg	Luitzen Kooistra, Fedde Bloemhof, Harrold Zwart, Arjen Hettinga
0840 Natuur reservaat Rasterhofpark	Nazorg	Drone, n.t.b.
Wachtgebied 01	Nazorg	Jelle Conradie, F. Gaastra, M. Voolstra, F. Flisijn
Wachtgebied 02	Nazorg	Jan Luimstra, K. Huitema, S. Huitema-Postma, H. Bouma, J. Bouma, S. Wierda, E. Wierda
Wachtgebied 03	Nazorg	Bart Postma, B. J. Postma
Wachtgebied 04	Nazorg	Sjoerd de Schiffart, Rinus de Schiffart
Wachtgebied 05	Nazorg	Kees Willem Koopmans, Y. Dijkstra
Wachtgebied 06	Nazorg	Jelle Conradie, F. Gaastra, M. Voolstra, F. Flisijn
Wachtgebied 07	Nazorg	Anne Durkstra
Wachtgebied 08	Nazorg	Roeland Niemarkt, A. Oosterhof

Vogelbeschermingswacht Sneek e.o

broedzorgresultaten 2025.

Rasterhoffpark.

P. Reijenga, B. Tijmstra en Y. vd Werf zijn hier toezichthouders.

Door bepaalde omstandigheden zijn er geen recente broedresultaten beschikbaar over dit gebied.

Algemene begraafplaats.

A. Bakker, H. Koops en S. Otten zijn hier toezichthouders.

Hier zijn 10 nestkasten die allen bezet waren, waarvan 5 met pimpelmezen en waarvan 5 met koolmezen, met als gemiddelde resultaat dat er 30 pimpelmezen en 30 koolmezen succesvol uitgeleggen zijn.

O.N.S.

C. Baanstra en G. J. ten Napel zijn hier toezichthouders.

Het gebied van O.N.S bestaat uit 19 nestkasten, die vervolgens weer onderverdeeld zijn in, klein 10, normaal 4, groot 1 en half open 2.

Hier zijn broedgevallen van 4 koolmezen die allen succesvol waren, 6 pimpelmezen waarvan 5 succesvol waren en 1 spreeuw die ook succesvol was.

Epemastate.

C. Baanstra en M. Baanstra zijn hier toezichthouders.

Bij Epemastate zijn 25 nestkasten waarvan 17 klein, 5 normaal en 3 half open. Er waren broedgevallen van 4 koolmezen, 7 pimpelmezen en 1 spreeuw, deze waren allemaal succesvol.

Ijsbaan.

J. Plantinga is hier toezichthouder.

Hier zijn 6 nestkasten, 3 nestkasten waren bezet, 2 met koolmezen met een totaal van 16 eieren die allen succesvol uitgekomen zijn en er was 1 nestkast bezet met Pimpelmezen die 8 eieren had en alle 8 met succes uitgeoed en uitgevlogen zijn.

Rooms Katholieke kerkhof.

M. Kat, F. Koops en H. Koops zijn hier toezichthouders.

Hier waren de volgende resultaten:

Koolmees met 4 eieren waarvan 3 uitgekomen zijn, koolmees met 9 eieren waarvan 6 jongen uitgevlogen en helaas 3 dode jongen, koolmees met 6 jongen die allen uitgevlogen zijn en een koolmees met 9 eieren die ook allen uitgevlogen zijn. Resultaat 4 koolmezen, 28 eieren waarvan 24 uitgevlogen.

Er was 1 pimpelmees met 1 jong dat uitgevlogen is, in 3 andere pimpelmeeskasten zeer furieuze ouders,

was niet te tellen, alles uitgevlogen. In de heg achter de beheerderswoning zijn 2 winterkoningnesten gevonden. Die nestjes waren helemaal volgestopt met mos, het echte winterkoningnest als dat er was is niet gevonden.

In de sloot rond het kerkhof was een broedende Meerkoet die helaas van haar eieren beroofd is. Er was ook een grauwe gans met 5 jongen.

Natuurontmoetingstuin.

F. Bloemhoef en L. Kooistra zijn hier toezichthouders.

Hier zijn 6 nestkasten, 3 nieuwe en 3 oude, van de 3 nieuwe was er 1 bezet en van de oude waren er 2 bezet.

1 nest bezet door pimpelmezen en 2 nesten waren bezet koolmezen.

Zwettehof.

W. Graafsma en H. Poiesz zijn hier toezichthouders.

Er zijn 13 nestkasten aanwezig, waarvan er 8 bezet waren door pimpelmezen en koolmezen. In 1 kast zaten 7 eieren die niet uitgekomen zijn en een kast waar 1 ei in zat die helaas ook niet uitgekomen was, het is niet duidelijk hoeveel er uitgevlogen zijn. Ook de spechtenkast is bezocht, later zaten er 2 jonge spechten in de tuin, in de tuin zat ook een Koperwiek. Verder is in de wal nog steeds een ijsvogel actief.

De Hooppark.

F. Bloemhof en L. Kooistra zijn hier toezichthouders.

In de Hooppark zijn er in totaal 18 mezenkasten waarvan 16 nieuw en 2 oud, en 1 spechtenkast.

Er waren 11 nieuwe nestkasten bezet en 2 oude nestkasten waren bezet.

En er waren 8 bezet door koolmezen en 5 bezet door pimpelmezen.

In de spechtenkast zat niets.

Wilhelminapark.

H. Mintjes en A. Twijnstra zijn hier toezichthouders.

Hier zijn 25 nestkasten waarvan er 9 nestkasten leeg waren, de anderen waren bezet door koolmezen, pimpelmezen en spreeuwen.

Daar zijn in totaal 92 koolmezen, 21 pimpelmezen en 5 spreeuwen uitgevlogen.

Locatie Ielanen

A. Heijnis en P. Heijnis zijn hier toezichthouders.

Van de 8 aanwezige nestkasten waren er 3 bezet door pimpelmezen, met 5, 12 en onbekend aantal jongen, wel allen uitgevlogen. Er waren 2 nestkasten niet bezet, waarvan van 1 kastje het frontje mist. In 2 andere kasten zat een beginnend nest maar helaas waren deze verlaten, verder was er nog 1 nestkast met een volwaardig nest zonder eieren helaas was ook die verlaten.

Op 07 April 2025 ben ik benaderd door mevr J. van Beek. Mevrouw J. van Beek is een wijkbewoner van de wijk Stadsfenne, wijkplatform Stadsfenne wil graag de wandelroutes in de wijk optimaliseren. In het verleden waren daar nestkasten door de vogelwacht geplaatst maar die zijn grotendeels verdwenen. Mevrouw J. van Beek heeft mij gevraagd of wij daar weer 15 nieuwe kastjes kunnen ophangen. Na overleg te hebben gehad met aantal leden van het bestuur van de vogelwacht zijn er 5 nestkasten besteld en heeft Jannes Spoelman 10 bouwpakketten klaar gemaakt. Inmiddels zijn deze bouwpakketten onder leiding van Ype vd Werf in elkaar gezet en geveerd, ook zijn deze nestkasten reeds opgehangen in de wijk Stadsfenne. We zijn nog wel op zoek naar het liefst 2 vrijwilligers om in dat gebied de nestkasten te controleren.

Resultaten. De resultaten die ik jaarlijks binnen krijg van de vrijwilligers worden door mij verwerkt, ik maak er een verhaaltje van, voor ons jaarboekje Uit Vogelen, voor het jaarboekje zou ik de resultaten in november nog wel door kunnen geven. Maar de resultaten moet ik ook doorgeven aan de BFVW, bond friese vogelwachten, ik krijg heel vaak te horen van de BFVW waarom zijn jullie altijd zo laat of vogelwacht Sneek zijn altijd de laatste met doorsturen van de resultaten, daar wil ik graag vanaf en vraag daarom aan jullie, de vrijwilligers, probeer de resultaten uiterlijk voor de tweede week van september aan mij door te geven.

Verder wil ik alle vrijwilligers bedanken voor hun inzet van het afgelopen seizoen en hopelijk kunnen wij, de vogelwacht het volgende seizoen wederom op de vrijwilligers rekenen.

Vriendelijke groet Bauke Tijmstra.

Gierzwaluwen Zwette 2015-2025

In 2015 hebben we (Klaas Haringa, Johannes Fokkens en ondergetekende) 3 gierzwaluwen (GZ) kasten (gemaakt door Jannes Spoelman) opgehangen aan de Mansel, uiteraard bedoeld om daar gierzwaluwen in te krijgen. Eentje onder een schuine overhangende dakgoot en 2 onder een rechte dakgoot. De huizen hebben in principe geen plekken voor vogels, wat uiteraard jammer is. Wel zie je hier en daar vogelhuisjes aan de buitenmuren, voor mussen/koolmezen.

In de afgelopen jaren hebben mussen en koolmezen de GZ kasten aan de Mansel onder de rechte dakgoten gebruikt. De kast onder de schuine dakgoot bleef onbenut, voor zover ik kon nagaan.

Ook had ik in 2016 bij mijn overburen 2 kasten opgehangen. En bij mezelf ook 2 aan de voorkant. Een kast bij de overburen was het jaar erop direct al bezet en het paartje broedde daar dit jaar alweer voor het achtste jaar. De andere kasten hebben wel belangstelling van GZ, doch nog geen succes.

Bij mezelf aan de achterkant heb ik 3 kasten, waarvan 1 nu voor het 13^e jaar bezet door hetzelfde paartje. Het vrouwtje heeft de ring rechts en het mannetje links. Ik heb camera in de kast met een oud tv-tje, zodat ik e.e.a. kan volgen. Boven de kast op de muurplaat zitten al jaren mussen. Bij de andere 2 kasten, ondanks lokgeluiden nog steeds geen succes. Een 4^e kast wordt al enkele jaren gebruikt door mussen.

Aan het begin van de Mansel was een kolonie van GZ aan de achterkant van de huizen. Vorig jaar (2024) is er iets gebeurd, waardoor bijna de gehele kolonie weg is. Ik vermoed dat het tijdens de trek naar of van Afrika is gebeurd. Misschien in een onweersstorm. We zullen het nooit weten.

Feit is wel dat er vorig jaar op 9 september in de LC een artikel heeft gestaan van Theunis Piersma, dat er in Gaast veel minder huiszwaluwen waren. Dat komt overeen met veel minder GZ hier bij mij. Dit jaar heb ik 2 aanvliegplekken gezien, waar waarschijnlijk jongen waren, i.p.v. de minimaal 10 die er normaal zijn. Enkele bewoners was het ook al opgevallen dat er minder GZ waren in de kolonie.

Daartegenover staat dat bij ons aan de achterkant van de Klam nu juist meer GZ gaan broeden. Rechtstreeks onder dakgoten op de muurplaat, bij diverse huizen. Vorig jaar zijn echter ook hier op 2 broedplekken GZ niet teruggekomen.

Toch ben ik hoopvol gestemd, omdat er dit jaar onverwacht groot succes is. Als ik met de hond te wandelen ben en ga ik vaak ook langs de Mansel. Nu zag ik in juli tot mijn verbazing dat er bij 2 kasten activiteit was. Johannes gebeld en meteen afspraak gemaakt om te kijken. Ladder mee. In de eerste kast waar ik 2x GZ uit zag komen, de kast open gemaakt en tot onze grote verrassing 3 jongen. Het ringen in 2x gedaan, eerst 2 jongen, daarna 1 jong, om te voorkomen dat GZ een leeg nest zouden aantreffen en dan niet meer terug zouden komen. De bewoners waren uiteraard blij verrast, want dit was toch de bedoeling. Natuurlijk foto's gemaakt. Ze dachten dat het nog maar 5 jaar geleden was dat de kast geplaatst was. Dat bleek 10 jaar te zijn. Waar blijft de tijd.

Bij de 2^e kast waar ik geen activiteit had gezien, bleken ook 3 jongen te zijn. Hier had de overbuurman wel iets gezien, doch niet genoeg om te denken dat er GZ in zaten.

Bij de 3^e kast bleken ook 3 jongen te zijn. Hier was een mussennest overgenomen want bij 1 jong was plastic draad om pootje gedraaid. Mussen nemen van alles mee naar het nest. Johannes dacht dat we net op tijd waren om het jong te redden en dat de

overlevingskansen goed zijn. We zullen het niet te weten komen.

In totaal dus 9 jongen aan de Mansel. Daarbij de 6 jongen aan de Klam die Johannes 1 week eerder had geringd, in totaal dus 15 jongen.

Bij mezelf waren de GZ vroeg dit jaar. Een week eerder dan anders. Dat betekent dat de jongen ook week eerder uitgevlogen zijn. Dat was rond 6 juli.

Ik was een week weg, dus dat heb ik niet kunnen volgen. Echt verrast was ik echter dat ik na thuiskomst 4 dagen later een nieuw stel in de kast aantrof. Ze overnachtten in de kast. Dus ben ik nu al reuze benieuwd hoe dat volgend jaar zal gaan, want dat er dan gevecht kan ontstaan om het bezit van de kast is best aannemelijk.

In de kast eronder vliegt regelmatig GZ naar binnen. Eergisteravond 13 juli zag ik hoog boven onze tuinen een groot aantal GZ samen vliegen. Foto's gemaakt, inzoomen en tellen. 34 GZ! Enkele jaren geleden telde ik wel meer dan 40. Mijn vermoeden is dat de jongen gewoon met de oudere vogels meevliegen. Dit omdat ik anderhalve maand geleden nooit meer dan 12-15 GZ bij elkaar heb geteld.

De GZ brengen veel plezier, vooral omdat ze bij het gieren om de huizen best laag overvliegen, waardoor je automatisch je hoofd intrekt, vooral als ze recht op je afkomen. Ik sta namelijk weleens in hun aanvliegeroute. Puur genot deze bijzondere vogels.

Louis Stockmann

Jonge Gierzwaluw (foto Louis Stockmann)

Het oeverzwaluwhuis bij de Houkepoort 2025

Vergeleken met 2024 is er dit jaar geen Steenmarter meer in het huis geweest. Het geplaatste gaas aan de onderzijde heeft geholpen.

De Steenmarter is nog wel aanwezig in de wijk en is samen met otter en bever meermaals op de camera's voorbij gekomen rondom het broedhuis.

Het jaar 2024 was en blijft het piekjaar tot nu toe. Net als de voorgaande jaren zijn alle nesten weer voorzien van tabaksstelen voor het broedseizoen en dit heeft ook weer goede resultaten opgeleverd.

Het gehele broedhuis was vrij van bloedluizen.

In het broedhuis zijn dit jaar weer 45 kasten in gebruik genomen waarin gebroed is, waarvan uit 38 nesten succesvol jongen zijn gevlogen.

Hiervan zijn 27 kasten 2 keer gebruikt. En komt het totaal op 65 succesvolle broedsels waar jongen zijn uitgevlogen.

In totaal zijn er dit jaar 289 jonge oeverzwaluwen geringd die allemaal uit zijn gevlogen.

2018 zijn er 19 geringd

2019 zijn er 171 geringd

2020 zijn er 158 geringd

2021 zijn er 47 geringd

2022 zijn er 163 geringd

2023 zijn er 264 geringd

2024 zijn er 311 geringd

2025 zijn er 289 geringd

Dit brengt het totaal op 1422 vogels geringd tussen 2018 en 2025.

Sinds dit jaar valt het oeverzwaluw huis onder een RAS-project (recapture Adults for Survival). Echter worden er geen adulten geringd. Wel worden veel van de geringde jongen elders door met name Jan de Jong terug gevangen. Enkele vogels die dit jaar geboren zijn, werden kort na uitvliegen in andere kolonies gevangen tot wel 25 kilometer afstand. Andere jongen komen als broedvogel terug in andere kolonies en zijn er diverse meldingen van gevangen vogels in Frankrijk.

Daarnaast zijn er van bijna elk nest uitwerpselen verzameld om zo te kijken via eDNA welke soorten insecten de oeverzwaluwen eten. Dit wordt onderzocht via de Rijksuniversiteit Groningen. Resultaten laten wel even op zich wachten wegens de vele aanmeldingen en insturen van uitwerpselen elders in het land. Zodra deze resultaten bekend zijn, zal dit worden verwerkt in het jaarverslag.

Het afdichten van de hopen met zand wordt niet gedaan in het broedhuis en de vogels komen zo in een gestreken bed. Normaliter is het afdichten zeer belangrijk, zodat aanwezige parasieten in de nesten af kunnen sterven. Door de zachte winters, blijven parasieten soms toch veel langer leven en kruipen ze makkelijk weer in een nieuw nest in het volgende voorjaar. Dit verklaart mogelijk de instorting van aantallen of zelfs compleet verdwenen kolonies om de zoveel jaar. Dit is een theorie en nog niet bewezen.

Bij de cortestalen wand waren net als voorgaande jaren weer mooie aantallen met zwaluwen. Er is geen meting gedaan naar het aantal succesvolle nesten. Wel is er bij één nest geringd, omdat deze ouderzwaluwen gekozen hebben voor een experimentele kast die daar is geplaatst.

Er zijn mogelijkheden om eens mee te kijken tijdens het ringen van de nestjongen. Hiervoor kan een mail worden gestuurd naar mij, johannesruurd@hotmail.com. Een gift is altijd welkom om de onkosten deels te compenseren.

Met dank aan hulp van: Jeroen, Anneke, Geert Jan en Marianne.

Enkele beelden van de Bever, Otter en Steenmarter nabij het broedhuis.

Ringen, meten, wegen en poepjes verzamelen bij het oeverzwaluw huis.

Met vriendelijke groeten, Johannes Ruurd Fokkens

Stichting Griene Dyk over 2025.

Het afgelopen jaar was voor “de Stichting Griene Dyk Natuurlijk” een memorabel en succesvol jaar.

Memorabel vanwege het grote aantal activiteiten die dit jaar werden georganiseerd op en langs de Griene Dyk. Door de vele leerzame excursies hebben veel mensen kennisgemaakt met de schoonheid van de gebieden op en langs de Griene Dyk.

Ook voor 2026 staan er weer veel activiteiten gepland.

Houd onze website en de Facebookpagina in de gaten.

Er waren enkele wijzigingen in het bestuur van de stichting. Voorzitter Anneke Heijnis heeft haar activiteiten beëindigd en haar taken overgedragen aan Klaas Haringa als penningmeester en Fred Hoebe als voorzitter. Wietze de Vries handhaafde zijn functie als secretaris van de Stichting Griene Dyk Natuurlijk.

Een andere belangrijke gebeurtenis in het afgelopen jaar was de uitgave van onze informatieve brochure onder de welluidende titel *‘de Griene Dyk een dijk van een monument’*. Hierin wordt verteld over de geschiedenis van de Griene Dyk, over de flora en fauna en de natuurwaarde van dit gebied. Met als doel de mensen bewust te laten worden van de waarde van dit gebied en waarom we hier erg zuinig op moeten zijn.

Het eerste exemplaar werd met enig ceremonieel in het stadhuis overhandigd aan wethouder Henk de Boer, die ook het voorwoord heeft geschreven en die net als vele anderen enthousiast reageerde op zowel de inhoud als de uitvoering.

Verder moet natuurlijk als memorabel worden genoemd de toetreding van de Stichting tot de Friese Milieufederatie. Om meer “body” te krijgen om (nog) beter gehoord te worden. Onze stichting Griene Dyk Natuurlijk is in het hele spectrum van natuurorganisaties een kleine speler. Als lid van de Friese Milieufederatie, een grote overkoepelende organisatie, kunnen wij onze positie als natuurbeschermingsorganisatie verstevigen.

Ook noemenswaard is het structurele overleg met de gemeente Súdwest-Fryslân.

We hebben samen met de natuurorganisaties Vogelbeschermingswacht Sneek e.o., IVN en Wetlandwacht VBN de gesprekken gevoerd en dat heeft geresulteerd in een *‘Beheerplan Grienedyk’*.

Dit is een zeer positieve ontwikkeling.

Helaas werden we in het laatste kwartaal van het jaar ook opgeschrikt door brandstichting en andere baldadigheid langs de Griene Dyk, waarbij op twee van de rustplaatsen de bank en tafel volledig werden vernield en verloren gingen. We hopen dat deze rustplekken in 2026 weer hersteld kunnen worden en deze narigheid ons bespaard zal blijven.

Namens het bestuur van de Stichting Griene Dyk Natuurlijk

Fred Hoebe, voorzitter

Terugblik leuke waarnemingen Griene Dyk in 2025.

Afgelopen jaar zijn er, vooral in de eerste helft van het jaar, toch weer heel wat aardige soorten gezien rond de Griene Dyk. Het betreft het gebied grofweg tussen Sneek en Irnsum en tussen de Butlanswei en het PM-kanaal. Hierbij een overzicht.

De winter verliep grijs en zacht, en dus zaten op de velden rond de Griene Dyk, naast de overblijvende grauwe ganzen, ook weer veel kol- en brandganzen. Die komen uit het hoge noorden en het verre Rusland bij ons de winter doorbrengen, want het gras is hier nog lekker groen en mals. Af en toe zitten er wel enkele kleine rietganzen tussen, en een enkele keer een toendrarietgans. Dat was ook afgelopen jaar weer het geval. Bij de brandganzen wil nog wel eens een roodhalsgans verblijven, dat zijn echt wel schoonheden om te zien!

Natuurlijk waren er her en der op de plassen en poelen rond het Sneekermeer weer enkele grote zaagbekken en nonnetjes te zien. Ook zwom er bij een groepje kuifeenden op het PM-kanaal een man topper, altijd leuk, normaal zitten die meer op de grote wateren.

20 januari zag ik daar een prachtig gekleurde, iets kleinere zaagbek zwemmen, met een opvallend punkkapsel, prachtig kleed en rode snavel...een man middelste zaagbek! Dit was mijn eerste "Miza" ooit hier en de eerste voor de Griene Dyk met een foto, heel blij mee dus.

Middelste Zaagbek, man

Jappie van der Pol zag op 9 februari een koereiger scharrelen op het RCN terrein, ze worden steeds gewoner hier...

15 februari zag Vincent Faber twee goudvinken, en die soort wordt juist steeds schaarser...

23 februari hoorde ik de eerste zingende veldleeuweriken, opklimmend naar hoog in de hemel, tot je ze niet meer ziet, jubelen ze het "hoogste" lied....dat geeft dan echt een voorjaarsgevoel.

24 februari gebeurde er iets bijzonders. Ik fietste langs de Lekmar en zag een Canadese gans bij een groep kolganzen foerageren. Het beest was wat kleiner dan de kollen, het was dus een kleine Canadese gans. Nou heb ik die wel vaker gezien, maar deze was toch iets anders, met name de bovenborst was opvallend licht en het snaveltje was wel erg kort, dit deed me denken aan de Kleine Canadese gans die tien dagen daarvoor in Oost Groningen was gezien. Maar dat was onmogelijk, dat was namelijk een super zeldzame Hutchinsi's Canadese gans, een soort die thuishoort in het verre Noord Amerika, en dan met name in Alaska....Daarvan zijn er in Nederland nog maar enkele gevallen gezien....en die ene dan, 10 dagen terug in Groningen, maar om die gans hier nu te treffen, die kans was 1 op de 200.000....

De groep was onrustig door passerende auto's en vloog al snel op, gelukkig had ik wat foto's kunnen maken. 's Avonds bij het bestuderen ervan werd het me al snel duidelijk, dit was gewoon

de vogel die ook in Groningen was gezien. Ik plaatste enkele foto's op internet en kreeg al snel positieve reacties. Ook kreeg ik contact met de vinder van de Groningse vogel en die bevestigde aan de hand van speciale details dat dit inderdaad die vogel was! Wat een geluk en toeval!!

De gans bleef een dikke week zoek, maar gelukkig vond ik hem op zaterdag 2 maart opnieuw terug aan de Mardyk. De vogel liet zich, bij mooi weer, fantastisch zien en vele vogelaars uit het hele land kwamen ervan genieten. Mogelijk is dit de zeldzaamste soort ooit aan de Griene Dyk gezien??? Het was in ieder geval een prachtige belevenis!

Hutchinsi's Canadese gans.

Op 5 maart zag Fred Hoebe een ransuil vlak langs de Griene Dyk en kon hem mooi op de foto zetten.

Kieviten zagen we weer in grote groepen op de Potskarren landen. Ze waren eigenlijk de hele winter wel aanwezig, bij de kruisbekken zaten soms groepen van meer dan duizend vogels,

In de eerste week van maart kwamen ook de grutto's weer terug. De grutto is inmiddels echt een zorgenkindje in vogelland. De achteruitgang lijkt bijna niet te stoppen. De eileg en het broeden gaat vaak nog wel, maar het gaat mis in de periode van het grootbrengen van de jongen. Landbouwwerkzaamheden, (alles in 1 x maaien, 's nachts zelfs doormaaien), predatoren, het weer te nat of te droog, het is voor deze soort erg lastig om de reproductie in stand te houden. Heel jammer voor deze schoonheid en Kening fan de Greide in onze weilanden!!

Begin maart kwamen ook de kleine zangvogels terug, eerst de tijftjaf, de eerste dag hoor je er eentje, een paar dagen later zitten ze overal...de blauwborst is ook altijd vroeg terug, voor veel fotografen onweerstaanbaar..

Wouter Vansteelant zag op 20 maart al de eerste zomertalingen. 23 maart meldde hij een brilduiker bij de Gauster Hoppen.

De eerste fitis hoorde ik op 25 maart, de 26e zaten er zomaar 4 kluten op Potskar Zuid, die waren voor enkele lokale vogelaars nog nieuw voor deze locatie.

Rond die tijd was er nog steeds een wilde zwaan aanwezig bij de knobbelzwanen, deze vogel had een gekke bocht in zijn hals, hopelijk heeft het beest het gered.

De eerste rietzangers kwamen eind maart weer naar hier, zou dit de soort zijn die hier het talrijkste is rond de Griene Dyk? En, mooi meegenomen, in het Natura 2000 beheerplan is dit 1 van de doelsoorten voor dit Natura 2000-gebied.

Roerdompen lieten zich op meerdere plekken horen met hun imponerende gehoemp. Bij windstil weer kan je dit al op 1 kilometer afstand horen.

Fedde Welbedacht zag de eerste boerenzwaluw op 3 april en Wouter zag op die dag de eerste snor.

De dag daarna, 6 april, kwamen de eerste groepjes regenwulpen vanuit het zuiden over op weg naar hun broedgebieden. Elders in dit blad meer interessante info over dit fenomeen en over hun slaappleatsen.

Op 7 april werd de eerste reuzensterngesignaleerd, vanuit Afrika op weg naar hun broedgebieden langs de Oostzee. Jelmer zag en hoorde diezelfde dag een grote lijster en een zwarte ruiter overvliegen.

12 en 13 april vloog er een rode wouw rond bij het gemaal, gezien door Vincent Faber. Even later kwamen de braamsluipers en tuinfluiters ook weer terug. Een gekraagde roodstaart zong enkele weken lang net voorbij het boerderijtje van Hannie Kamstra.

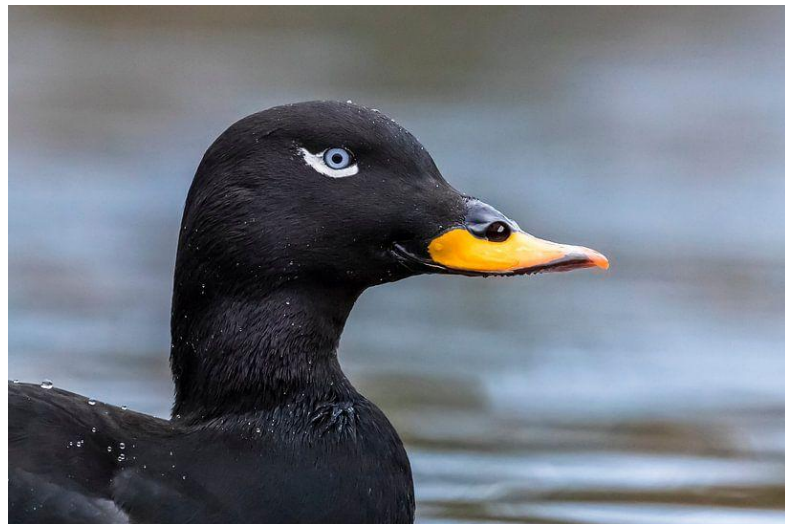
De eerste gierzwaluw werd 21 april gemeld.

22 april ziet Jelmer bij een groepje regenwulpen twee rosse grutto's vliegen, en ik kan ze ook noteren. Fred Hoebe ziet een dag later een Engelse kwikstaart, die wordt nu als een ondersoort van de gele kwikstaart beschouwd.

25 april hoorde ik de eerste kleine karekiet, dat is altijd weer even goed luisteren de eerste keer.

Een dag later, 26 april, deed ik een bijzondere vondst. Op de hoek van de Mardyk tegenover de sluis van Terhorne zag ik een donkere eend dobberen, met de kop in de veren. De eend leek wel zwart....Toe hij de kop uit de veren stak zag ik een gele snavel, ook leek de staart wat opgewipt....hee, dit was toch niet een zwarte zee-eend?? Hij bleef op afstand en veel slapend. Ik had niet veel tijd meer.... ik twijfelde tussen een zwarte zee-eend en een grote zee-eend. Maar ik had de bekende "witte armvlek, die bij een grote zee-eend past, niet gezien...ik appte de vogel door aan enkele lokale vogelaars. Wouter was er vrij snel en toen kwam de vogel dichterbij en klapperde hij met de vleugels...prachtig waren toen de witte onderarmpennen te zien!! Een grote zee-eend dus. Dat betekende een nieuwe soort voor de Griene Dyk! De vogel werd ook nog door Jappie, Fred en Jelmer gezien en was een dag later helaas ook weer verdwenen. Het betekende weer een nieuwe soort voor de Griene Dyk!

Grote Zee-eend.

Eind april kwamen nog diverse groepjes lepelaars even foerageren, net terug uit Zuid Europa, en op weg naar hun broedgebieden op de Waddeneilanden.

30 april zag ik de grauwe vliegenvanger voor het eerst, helaas is de broedpoging van deze vogel mislukt omdat het nest tijdens een zware storm werd vernield.

Op 4 mei zag Jelmer twee zilverplevieren overvliegen, ook een prachtige soort voor hier.

Naut zag op 4 mei de eerste boomvalk.

Inmiddels waren ook de eerste kleine plevieren weer gearriveerd. Elk jaar broeden ze hier, meestal met succes, soms mislukt het eerste broedsel..

12 mei stond ik op de dam van het Galgelan, toen er twee grote slanke vogels met wel erg lange halzen overvlogen. Dit waren duidelijk geen ooievaars, maar twee kraanvogels die rustig richting noordoost vlogen. Een prachtig gezicht!

Kraanvogels

Ook de bosrietzangers kwamen eindelijk binnen, 14 mei hoorde ik de eerste.

29 mei zag ik twee zwarte sterns vliegen, eentje boven de Gauster Hoppen en 1 bij het Paviljoen. We zien ze helaas bijna niet meer in onze omgeving.

15 juni deden Jelmer en Wouter een mooie vondst! Ze zagen bij avond op een plas langs de Griene Dyk een steltkluut!! Het bleek al snel dat er twee waren en dat het om een broedpaar ging. Na enkele dagen zagen we ze al met kleine jonkies lopen, een prachtig gezicht. In ieder geval het eerste gedocumenteerde broedgeval van deze soort op deze locatie. We zagen ze langzaam opgroeien, maar of ze het gered hebben weten we niet 100% zeker, op een dag waren ze allen plotseling verdwenen.

Opvallend was dat er heel weinig nachtegalen in 2025 werden gehoord. Erg leuk was de ontdekking van een broedgeval van een paar grote zilverreigers in de Houkepoort! Er werden drie jongen groot gebracht, waarschijnlijk ook voor deze soort het eerste broedgeval ooit hier! Vlakbij dit nest broedde ook een sperwer, maar dit leek beide soorten niet te deren.

In augustus begon de najaarstrek op gang te komen en Fred Hoebe zag op 18 augustus een mooi paapje. Roodpootvalken waren niet echt talrijk, maar Fred kon op 27 augustus een jonge vogel mooi op de foto zetten.

Wouter zag eind augustus een purperreiger en een bonte vliegenvanger. In september gebeurde er eigenlijk niet zo veel, de najaarstrek was heel magertjes.

4 oktober hoorde Jelmer (al weer!) een grote pieper overvliegen. Deze trekken vanuit Oost Rusland naar het zuiden, maar jonge vogels vliegen soms naar West Europa om daarna naar landen rond de Middellandse Zee door te vliegen.

Op 17 oktober had ik het geluk een bladkoning te horen bij RCN de Potten. Even later ging ie al foeragerend even mooi voor me zitten, zie foto. Altijd een feestje (en een sport!) om die soort te zien!

Bladkoning

18 en 19 oktober waren we, ook langs de Griene Dyk, getuige van een ware invasie van pimpelmezen! Honderd-duizenden vogels kwamen vanuit West Rusland en de Baltische Staten richting West Europa. In het noordelijk kustgebied van Nederland werden op de diverse telposten in totaal rond de 500.000 pimpelmezen geteld.

Ook langs de Griene Dyk vlogen diverse enkele grote en kleinere groepen pimpelmezen.

Op 30 oktober zag Bert Op den Dries 3 velduilen bij Potskar Noord, dit had alles te maken met de hoge muizenstand op dat moment!

4 november zag ik een rotgans bij een grote groep kolganzen. We zien ze hier erg weinig, bij Cornwerd zitten in de winter meestal wel enkele grote groepen.

Vanaf eind november waren er weer enkele grote zaagbekken en nonnetjes present, erg leuk was ook de jonge man brilduiker die enkele weken in de plas naast het huisje bij het Gerbrandy-gemaal zwom.

In de maand december waren er steeds wel enkele koereigertjes te zien.

12 december zag ik bij de Houkepoort een wel erg "bleke" tjiftjaf, het beestje liet zich niet horen, maar ik dacht meteen aan een Siberische Tjiftjaf. Die willen hier in de winter nog wel eens doortrekken of zelfs verblijven. De verschillen met de gewone tjiftjaf zijn miniem, maar er zijn wel enkele duidelijke kenmerken. Dit bleek aan de hand van zelfgemaakte foto's ook daadwerkelijk een te zijn. Eindelijk na vele jaren deze soort met bewijsplaatje aan de Griene Dyk.

28 december trof ik nog een roodhalsgans, ook altijd fijn om te zien, en dit was de laatste bijzondere soort van het jaar 2025.

Al met al is het is toch nog een hele opsomming van leuke soorten geworden. Dit laat wel zien hoe belangrijk dit mooie gebied is voor zo'n grote verscheidenheid aan soorten!! Laten we met zijn allen ons best doen om dit mooie gebied zo vogelrijk te houden, door de vogels de rust te geven die ze verdienen.

Komend jaar starten we, in overleg met gemeente SWF, met het monitoren van nog meer biodiversiteit. Met een aantal vrijwilligers gaan we de aantallen vlinders, nectarplanten en bijen en hommels langs de Griene Dyk proberen in kaart te brengen. Immers, meten = weten. Met cijfers in de hand kom je bij overleg met overheden en beheerders beter beslagen ten ijs. U hoort daar vast nog wel meer van.

En doet u een bijzondere waarneming, geef het gerust aan mij door of zet het op de site www.waarneming.nl, dan kan ik het in een volgend verslag vermelden.

Alvast bedankt, veel plezier in de natuur en geniet van de vogels in het "nieuwe" jaar!

Dick Pruiksma,

Wetlandwacht Natura 2000, Potskarren, Vogelbescherming Nederland,

Vogelteller Sneekermeergebied voor SOVON.

Telpost 'Griene Dyk'

Vogeltrek is een van de meest wonderlijke en fascinerende natuurverschijnselen die er bestaan. Op sommige dagen voel ik mij dan ook meer toeschouwer dan vogelteller. Ontzag voor al die vogels die nog een ontzettend lang reis voor de boeg hebben, vol uitdagingen en gevaren. Neem de visdief als voorbeeld; broedend in en rondom Sneek, maar als de zomer voorbij is trekken ze in grote getalen naar de westkust van Europa en Afrika. Ieder jaar sta je vol verwondering weer te tellen of beter gezegd 'te aanschouwen' hoe deze vogels de reis inzetten naar verre oorden.

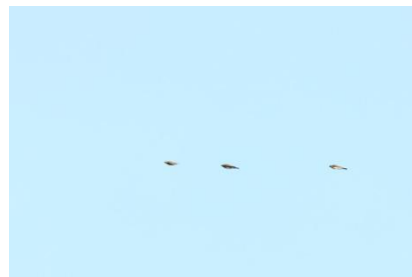

De kluut een nieuwe telpost soort

Na zes jaar trektellen aan de Griene Dyk beginnen er steeds meer patronen in de vogeltrek op te vallen. Zo is het opmerkelijk dat bepaalde soorten in relatief grote aantallen langstrekken. Daarentegen zijn er ook soorten die juist weer ontbreken op de telpostlijst of zeer schaars zijn. Dit kan te maken hebben met verschillende factoren. Zo was het afgelopen voorjaar opvallend dat er relatief veel steltlopers langstrokken. Dit kan te maken hebben met een hoger waterpeil in de Potskarren. Deze plas drassen, die hierdoor ontstonden, is namelijk een prima plek voor een korte tussenstop op weg naar noordelijkere streken. Soorten die hier gretig gebruik van maakten waren vooral de grutto, kemphaan, regenwulp en bontbekplevier. Zij kwamen in mooie aantallen, letterlijk, voorbijsnellen. Hiertussen zaten een aantal leuke soorten zoals de rosse grutto en zilverplevier. De kluut en scholekster zijn weer van die soorten die je normaal gesproken meer had verwacht, maar tot nu toe zeer schaars op trek zijn in deze regio.

Dat de weersomstandigheden een vrij bepalende rol spelen op dit fenomeen is welbekend. Zo zijn er een aantal basisregels; bij rugwind vliegen de vogels over het algemeen hoog, bij tegenwind vliegen de vogels veelal laag, bij (zuid)oostenwind vliegen er (gestuwd door de wind) vaak meer vogels over Nederland en bij slecht weer (harde wind en regen) vliegen er minder vogels. Het mooie is dat vogels zich niet altijd aan deze regels houden en je hierdoor geregeld verrast kan worden. Zo sneuvelden er ook afgelopen jaar weer een aantal dagrecords van bepaalde soorten terwijl de omstandigheden op papier niet uitmuntend waren. De grootste verbeteringen waren:

- Smient: was 378 in 2022 naar 1265 in 2025.
- Regenwulp: was 64 in 2023 naar 404 in 2025.
- Grutto: was 10 in 2021 naar 107 in 2025.
- Kemphaan: was 81 in 2023 naar 132 in 2025.
- Graspieper: was 83 in 2021 naar 136 in 2025.
- Vink: was 60 in 2021 naar 107 in 2025.
- Veldleeuwerik: was 66 in 2023 naar 177 in 2025 (waarvan een groep van 42!).

Veldleeuweriken snellen langs de telpost

Dit heeft natuurlijk ook alles te maken met hoe lang er geteld wordt. Aangezien de tel "dagen" nu gemiddeld twee à drie uren duren valt hier nog veel winst te behalen. Dit jaar is er 77 uur geteld verdeeld over 17 tellingen. Met langere teldagen van bijvoorbeeld zes uren of meer liggen er waarschijnlijk nog veel meer "verassing" in het verschiet...

Een zeer vroege kramsvogel dit jaar!

Over verrassingen gesproken; ook afgelopen jaar kwamen er weer een aantal 'krenten' voorbij zetten. Net als vorig jaar was een grote pieper ook dit jaar weer het hoogtepunt van het seizoen. Ook nu liet deze soort zich helaas alleen horen door zijn kenmerkende mus-achtige roep. Dit maakt de waarneming er niet minder bijzonder op beseffende dat deze vogel al een paar duizend kilometer erop heeft zitten, broedt namelijk in Siberië, Oost-Azië en oostelijk Centraal-

Azië. Trekt in de winter naar Zuid-Azië waarbij een klein gedeelte van de populatie in westelijke richting trekt. Een zeer vroege Kramsvogel is ook zeker het vermelden waard. Een overvliegende Kramsvogel in augustus is namelijk vrij uniek. Nieuwe soorten voor de telpost dit jaar waren:

- Brilduiker
- Bonte vliegenvanger
- Grauwe vliegenvanger
- Kluut
- Kleine plevier
- Rosse grutto
- Zilverplevier
- Zwarte ruiter
- Zwartkop

Niet alle vogels vertrekken; deze gaai was tijdens een telling continue heen en weer aan het vliegen om zijn wintervoorraad op orde te maken

Op het moment van schrijven zitten de eerste tellingen er alweer op. Voor het eerst kennis kunnen maken met het fenomeen 'sneeuwtrek'. Ook dit brengt weer nieuwe inzichten en verrassingen☺. In de volgende editie horen jullie hier vast meer over!

Freonen fan de Greide

Waar we het voor doen!

In de vorige editie van deze rubriek konden wij mededelen dat de eerste acties in het kader van weidevogelbeheer werden gefinancierd vanuit het Freonen van de Greide project. Een heugelijk feit! Het begon namelijk als een wild idee, maar het veranderde steeds meer in een concreet plan. Inmiddels beheren wij als vogelwacht 12 plasdrassystemen en hebben wij vorig jaar 10ha ruige mest, 5ha uitgesteld maaien en 1ha verhoogd waterpeil gerealiseerd. Afgelopen seizoen konden we op bijna alle locaties, waar weidevogels over gingen tot broeden, een plasdras realiseren. In tijden van droogte is dit onmisbaar voor opgroeiende pykjes. Op veel van deze systemen hebben wij, waar nodig, nieuwe pompjes kunnen installeren. Zo bleef alles in werking en konden de weidevogels profiteren van deze noodzakelijke maatregel.

Plasdrassysteem

Een plasdras is vaak een eerste stap waarmee wij boeren in contact laten komen met weidevogelbeheer. Doormiddel van onze veelal ingezette greppel plasdrassystemen is dit een laagdrempelige manier om zo een klein gedeelte van het land te vernatten. Op plekken waar binnen onze wacht relatief veel vogels is vaak meer nodig om een geschikt weidevogelbiotoop te creëren. Ons budget is een mooie opstart richting weidevogelbeheer. Het is helaas niet toereikend om grotere oppervlaktes in intensief en meerjarig weidevogelbeheer te veranderen. Dit is dan ook de reden dat wij vanaf het begin de samenwerking hebben gezocht met

Kennismaken met onze camera's

het agrarisch collectief It Lege Midden. De collectieven hebben namelijk veel meer subsidiabele middelen voor zogeheten Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLB). In een aantal gebieden hebben wij elkaar weer op een goede manier kunnen aanvullen.

Ook komend seizoen blijven we deze samenwerking voortzetten. Daarbij gaat het collectief beheer van ons overnemen en verder uitbreiden. Voor ons toch wel de kroon op het werk. Om weer terug te komen bij het begin, de reden waarom wij dit project zijn gestart; duurzaam weidevogelbeheer inzetten op plekken waar nog vogels zitten, zodat een stabiele populatie zich kan vestigen met de juiste leefomstandigheden.

Onze nazorgers zijn onmisbaar in dit geheel. Door te monitoren weten we welke vogels er broeden en in welke hoeveelheden, daarbij vooral kijkend hoeveel vogels er vlieg vlieg onze wacht verlaten. Dit geeft informatie over hoe succesvol een bepaald gebied is. Hoewel onze nazorgers een goed beeld hebben van wat er gebeurt in het veld kunnen ze niet alles zien. Helaas worden lang niet alle pykjes groot en om hier meer inzicht in te krijgen hebben we ervoor gekozen om acht wildcamera's aan te schaffen. Met deze informatie kunnen we mogelijk acties ondernemen om bijv. het leefgebied van aanwezig predator ongeschikt te maken of extra maatregelen in te zetten wat betreft weidevogelbeheer.

Plasdras

Dat wij de vogels op deze manier kunnen ondersteunen in het broedseizoen hebben wij, en de vogels, te danken aan onze sponsors. Het is mooi om te zien dat alle partners vanaf het begin, inmiddels voor het vierde seizoen, trouw zijn aan ons project!

Afgelopen voorjaar zijn we weer gezamenlijk “het veld” ingetrokken om te laten zien wat er nodig is voor een goed weidevogel biotoop. Jullie vragen je misschien af, wie zijn deze mensen en wat drijft hen om ons project te ondersteunen. Vorig jaar was Gerard Vellinga van de Wit Dijkstra netwerk notarissen ‘*oan it wurd*’. Deze keer is het woord aan Peter van Beek van Welkoop Sneek. Daarbij bieden ze jullie als leden ook nog eens een korting bon aan. Knip deze bon uit en zoek wat lekkers of nuttigs uit voor de vogels in jullie tuin!

Freon oan it wurd

- *Kun je jezelf kort voorstellen?*

Ik ben Peter van Beek 37 jaar en woon samen met mijn zoontje van 4 in Scharnegoutum. Daar worden wij gezelschap gehouden door 3 katten, 5 kippen en een konijn. Ik ben werkzaam als bedrijfsleider bij de Welkoop in Sneek.

- *Hoe is jouw passie (of betrokkenheid) voor vogels en natuur ontstaan?*

Dit is gekomen door de plek waar ik nu woon. De ruimte waar ik woon gecombineerd met een sloot in de tuin geeft een ideale plek voor zowel vogels als eenden. Vogels geven gezelligheid om het huis. Daarnaast de combinatie van mijn werk, vogels kun je het hele jaar door voeren, dus het hele jaar door hebben wij hier gesprekken over met klanten.

- *Heb je een favoriete vogel en is er nog een soort die je graag zou willen zien?*

De specht, welke soort dan ook. Daarom zou ik de groene specht nog wel is in het echt willen zien.

- *Wat is voor jou een onvergetelijk vogelmoment geweest?*

Ik heb een langere tijd een ijsvogel in de tuin en rond de sloot gehad die elke keer weer terugkwam. De ijsvogel blijft een mooie vogel om te zien.

- *Waarom ben je sponsor geworden van Freonen van de Greide?*

Het blijft belangrijk om wat voor de natuur, beesten, insecten en vogels om ons heen te doen.

- *Wat wil je verder nog kwijt?*

Ook Welkoop zet zicht steeds meer in voor de vogels om ons heen en het assortiment wordt hier steeds beter op aangepast. Wij als Welkoop vinden het leuk om onze klanten dit te laten zien of gewoon met een bakje erbij een praatje te maken.

GOUDEN SPONSORS	SULVEREN SPONSORS	
<u>De Heus Voeders Sneek</u> <u>Welkoop Sneek</u> <u>Eric Tromp Management Consultancy B.V.</u>	<u>De Waard Grondverzet B.V. Sneek</u> <u>Kuipers Woudsend B.V.</u> <u>Van Campen & Dijkstra Sneek</u> <u>Aannemersbedrijf A. Faber B.V. Bolsward</u>	
EENMALIGE SPONSORS		
<u>Albert Heijn</u>		

Roofvogel-en uilen broedseizoen 2025

In het voorjaar leek het nog niet zo geweldig met de aantallen veldmuizen. We hoopten dat het een beter jaar zou worden voor de roofvogels en uilen die afhankelijk zijn van de veldmuizen.

De legsels bleven daarom klein bij buizerd en bruine kiekendief. Van buizerd troffen we meestal 1 jong aan, soms 2. En flink wat nesten werden uiteindelijk niet verder opgebouwd en dus verlaten.

Sommige roofvogelsoorten kunnen het moment van eileg nog iets opschuiven in het seizoen zoals de torenvalk. Deze begonnen dan ook laat te broeden. Het laatste broedgeval ringde ik pas 15 juli. In relatief gangbare jaren worden de eerste jongen al half mei geringd.

Van de ruim 30 torenvalkkasten waren slechts 8 bezet en vlogen de jongen uit. Nog geen vetpot voor de soort die op de rode lijst staat.

De havik neemt in aantal af. Deze soort heeft het zwaar nu de mogelijkheid om te nestelen afneemt. Bosjes verdwijnen en hij is gevoelig voor verstoring in de broedfase. Het is jammer om dit mee te maken, een prachtige soort die ook zijn plaats heeft in het landschap.

De sperwer is een soort die laat begint met nestelen, als het blad al aan de boom is. Ze bouwen mooie fijne nestjes met dunne takjes, als je eronder staat en dat knalgele oog van het vrouwtje ziet dan maakt je hart een sprongetje. Helaas gaan sommige nesten ook verloren door predatie.

De roofvogel die als laatste in het seizoen start met broeden is de boomvalk. Het is een ongelooflijk snelle vogel die libellen, zangvogels en zelfs zwaluwen uit de lucht plukt. Het luide alarmeren in de baltsperiode duidt op een nest, en dan is het zoeken geblazen. Net als alle valkensoorten maken ze geen eigen nest maar gebruiken bestaande nesten van kraaiachtigen of andere roofvogelsoorten. Na langdurig posten heb je soms geluk en kun je het nest traceren.

Hoe anders is het dit jaar bij de kerkuilen verlopen. Deze soort kan het moment van eileg opschuiven bij betere voedselomstandigheden. Dit zagen we gebeuren bij de kerkuil. De veldmuizen begonnen in aantal toe te nemen in de loop van het seizoen en de kerkuilen reageerden daarop door alsnog met een broeden te beginnen. Van de ruim 50 nestkasten werden 12 bezet en bij enkele volgden zelfs een tweede legsel.

Het laatste broedgeval van de kerkuil werd begin december vastgesteld waar 3 jonge kerkuilen aangetroffen werden.

Ransuilen deden het dit seizoen ook beter dan in 2024. In een paar gevallen broedden de ransuilen in een rieten mand gevuld met houtsnippers. Deze waren door onze werkgroep opgehangen op een hoogte van plm 6 meter. Een mooie broedplek aangezien ransuilen geen eigen nest maken en afhankelijk zijn van oude ekster- en/of kraaiennesten.

Momenteel zijn er weer velduilen in Fryslân. Ondanks de periode met sneeuw zagen we dat de velduilen hun prooi door de sneeuw kunnen vangen. Het is afwachten of de veldmuizenstand verder aantrekt, maar het lijkt erop dat we weer een muizenpiek kunnen gaan krijgen, afhankelijk van de weersomstandigheden. De aantallen velduilen duiden erop dat er in elk geval op dit moment voldoende voedsel aanwezig is. Mogelijk blijven ze de komende periode aanwezig en kan het uitmonden in broedgevallen. Maar dat is nog even afwachten.

Namens roofvogel-en uilenwerkgroep Sneek e.o.,

Lydia Barkema

(26 januari 2026)

Goudsnippen

(bron Wikipedia)

Goudsnippen zijn een familie van vogels uit de orde Steltloperachtigen. De familie telt 3 soorten.

- Geslacht *Nycticryphes*
  - *Nycticryphes semicollaris* (Pampasnip)
- Geslacht *Rostratula*
  - *Rostratula australis* (Australische goudsnip)
  - *Rostratula benghalensis* (Goudsnip)

Kenmerken

Deze moeras bewonende vogels hebben korte, ronde vleugels. Het lichaam is aan de bovenzijde bruinachtig en aan de onderzijde wit. De snavel is aan de top iets verdikt en gegroefd en gevoelig voor de bewegingen van prooidieren. De ogen staan zijdelings van de kop, zodat met één oog een gezichtsveld van 180 graden kan worden bestreken. De lengte bedraagt ± 25 cm.

Leefwijze

Het voedsel bestaat uit wormen, insecten, schaaldieren en weekdieren, die de vogel uit de modder plukt.

Verspreiding en leefgebied

Een enkele soort bevindt zich van Japan tot Australië en westelijk tot in Afrika, terwijl de andere soort in Zuid-Amerika leeft.

Voortplanting

Het grotere vrouwtje heeft omgang met meerdere mannetjes, hetgeen polyandrie wordt genoemd. Het nest wordt gebouwd door het mannetje, die tevens de eieren bebroed en de zorg draagt over de jongen.

Australische goudsnip
(Foto Aviceda)

Goudsnip
(Foto J.M.Gara)

Pampasnip
(Tekening John G. Keulemans)

Foto's gemaakt door onze wildcamera's

COLOFON

Druk: Drukwerkdeal.nl

Redactie: B.Dreyer

Opmaak: B. Dreyer

